

Anca Alecsandra
și Livius Rus

fârșitul dragostei dintre doi tineri – el, exaltat și ea, reticentă – e întrerupt de... statuia lui (pare-se) Ovidiu. Cu aere de moralist sceptic, acesta le ține ad-hoc o prelegere despre adevărul trist al viitorului care le va zădărnici speranțele iubirii și pasiunile oarbe.

La teatrul din Giurgiu, în decorul provincial – la propriu și la figurat –, aventurile pe care le privim nu au farmecul straniu al jocului între umor și gravitate, sau al trecerii de la anecdotă la speculația ironică. Montarea are, în schimb, o bună orchestrare a relațiilor dintre personaje, o nuanțare a efectelor comice, un mod inteligent de a ilustra contrastul dintre aspirațiile tinerilor de la început și lăncezeala fetidă a căsniciei lor.

Această uzură sentimentală este problema principală a piesei și a spectacolului. Din ea se desprind situațiile, conflictele și întrebările, într-o construcție dialectică. O teză: idila îndrăgostiților, în care el încearcă să o cucerească pe ingenua înnebunită după reviste pentru gospodine; antiteza: viața lor după douăzeci de ani de mariaj, erodată de schimbările asupra cărora îi avertiza statuia; și sinteza, care pare a ne aparține nouă, într-un final deschis ce îi aduce pe scenă pe cei doi adulți de acum și pe cei doi tineri de la început, întrebându-se despre dragoste și avaturile ei.

Comedia autentică are, așadar, o structură dramatică sigur trasată, pe care montarea o redă sugestiv. Dincolo de unele efecte facile, de sche-

matizarea caricaturală inutilă a personajelor secundare – un vecin cu accent moldovenesc ultrapronunțat și mama-soacră făcută complice la un adulter strategic născocit –, spectacolul are umor, ritm și portretizări reușite. Este și meritul actorilor: Anca Alecsandra – personalitate scenică de relief, cu temperament și inteligență, Livius Rus – în care El de după douăzeci de ani își află o expresie inspirată, Marius Nănău – tânărul animat de sentimente curate, un actor de perspectivă, Gabi Munteanu – în două ipostaze diferite și Radu Panamarenco – statuia care apare în momentele-cheie spre a oferi verdictul. Cu toții reușesc, în regia lui Mihai Manolescu, să creeze un spectacol care vorbește, în litera și spiritul textului, despre contradicțiile dintre iubirea de început și platitudinea cuplului bolnav de rutină și convenționalism. Și imaginea sugerată a parcului cu statuia care prinde viață, și aceea a dormitorului conjugal, și sfârșitul sunt o reconstituire fidelă, îmbogățită câteodată, a unei comedii ce răsplătește un public iubitor de teatru și de piese românești.

Octavian Saiu

O obsesie modernă

ALEXANDERPLATZ, scenariu de Barabás Olga ● TEATRUL UNDERGROUND și FUNDAȚIA ARTEast din TÂRGU-MUREȘ ● Data reprezentației: 11 septembrie 2000 ● Regia: Barabás Olga ● Muzica: Darvas Ferenc ● Textele cântecelor: Barabás Olga și Pávai Csanád ● În distribuție: Mátray László și Váta Loránd.

Omul este o ființă neliniștită, care, încă în stare de fătus, este tentat să-și schimbe locul. Astfel își arată dorința nestinsă de mișcare perpetuă. Călătoria, emigrarea, căutarea fericirii materiale și spirituale pe tărâmurile necunoscute, străine, o adevărată urmărire a unei fata morgana îl preocupă pe omul modern, modelându-i subconștientul precum un sculptor diletant. Pe baza acestei formule și-a construit Barabás Olga spectacolul, într-un spațiu neconvențional, pornind de la texte ale literaturii germane interbelice îndeosebi și având ca obsesie principală fenomenul emigrării. Drept suport literar au fost folosite fragmente din operele lui Thomas Mann, Rainer Maria Rilke, Egon Erwin Kisch, Siegfried Lenz, Alfred Döblin, Hermann Hesse, Christopher Isher-

wood, de numele acestuia din urmă legându-se cartea după care s-a scris musicalul *Cabaret*, a cărui variantă cinematografică o cunoaștem. Dacă în *Emigranții* lui Mrožek intelectualul AA este forțat de împrejurări să-și împartă odaia și viața cu XX, la Barabás Olga cei doi tineri dezbat evenimentele prin corespondență. Astfel parcurgem etapele călătoriei la Berlin a primului tânăr, în opoziție cu lipsa de inițiativă a celuiilalt, rămas acasă, undeva pe la periferia de răsărit a celui de-al treilea Reich în plină ascensiune. Actorii Mátray László și Váta Loránd, de la Teatrul „Tamási Áron” din Sfântu Gheorghe, au o prestație polivalentă, intruchipând fiecare, pe parcursul spectacolului, mai multe personaje. În spectacolul de aproape două ore, cu ajutorul compozițiilor lui Darvas Ferenc, al textelor semnate de

Pávai Csanád și de regizoare și al acompaniamentului la acordeon al celui dintâi revin în scenă anii nebuni de după primul război mondial, dar și aspecte din viața culturală a Berlinului: tentativele de reinnoire teatrală ale lui Max Reinhardt, Bertolt Brecht, Meyerhold, ultimele reminiscențe ale curentului stilistic reprezentat de Freie Bühne, apariția și dominația teatrelor de revistă, Marlene Dietrich, succesele filmelor lui Fritz Lang și Friedrich Wilhelm Murnau, experiențele lui Erwin Piscator pe tărâmul teatrului politic... Lângă acestea apar în spectacol greutățile celor de la periferia societății, dificultățile vieții socio-politice cotidiene ce au dus la apariția și ascensiunea rapidă a nazismului. De fapt, regizoarea analizează minuțios „mitul” Alexanderplatz, încercând conștientizarea fenomenului emigrării, care ne preocupă din ce în ce mai profund. Barabás Olga vrea, precum Brecht odinioară, să nu ne lăsăm mintea la garderobă!

Stracula Attila